

שב"צ

לומדים תורה ובכף

השב"צ פותח בשיעור אנצ'ה פולד באינטרנט, ומפיע באגר ושיבה קדיש משל, באגר "ישיבה" ובפייסבוק.

שבת בצהריים
שלח | 412
אחרי שתגמרו,
תוכלו בבקשה להעביר
את השב"צ
לזה שלידכם או לגניזה?
תודה.

פתוח! אפשר להל... קנאה/ יהושע

יש לי לפעמים הרגשה מאוד מוזרה. קנאה. לא סתם קנאה אלא קנאה בחבר הכי טוב שלי, שאני כ"כ רוצה בטובתו מצד אחד, אבל גם קשה לי כשהוא מצליח מצד שני. זה כואב! אני מרגיש אכול מבפנים!

הנהג שלמעלה/ ר' ז

פעם חבר שלי אמר לי שכשהוא עולה לטרמפ הוא אומר לנהג "תודה רבה", ומתכוון ל"נהג" שלמעלה, שכיוון שיבוא לו עכשיו טרמפ. השבוע עליתי לאוטובוס, וראיתי שאני הנוסע הראשון. אז אמרתי לנהג: "איזה מגניב, אני הראשון באוטובוס?" אז הנהג ענה: "לא. אני הראשון, אתה השני". באותו רגע נזכרתי במה שאמר לי אותו חבר, ולמדתי מדברי הנהג מסר בענווה ויראת שמים, שלא נחשוב שאנחנו יחידים בעולם ו"כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה", אלא נזכור תמיד שיש את ה"נהג שלמעלה" שמכוון את הכל, ובלעדיו אנחנו לא שווים כלום.

ג'אבא? ז'אב? שיגאפ? falmaroo@gmail.com

תארו לעצמכם ש:לווייתם עשרים שקל מחבר שאתם לא כל כך בקשר איתו. יום אחר כך אתם פוגשים אותו במסדרון, ויש לכם נטייה לומר לו פתאום שלום מחוייך...

אז מה עושים: הלכות ריבית - ד':

ריבית זה לא רק כסף. יש גם ריבית דברים: אסור ללווה להקדים שלום למלווה אם לא היה רגיל לעשות כך לפני ההלוואה. כמו כן, אסור ללווה לומר למלווה דברי שבח ותהילה, אך מותר מעיקר הדין להגיד "תודה רבה" או "תזכה למצוות", כי דרך בני אדם לענות על כך "אין בעד מה" או "תזכה לעשות" ולמעט את שבחם, ויש אוסרים.

ריבית במכירה: אסור למכור חפץ בהקפה ולבקש תוספת מחיר בעבור ההמתנה לתשלום. אדם שקנה דבר והשתמש בו, ואחר כך גילה בו פגם באופן שהיה מקח טעות לפי ההלכה ורוצה להחזירו ולקבל את כספו, המוכר צריך לקזז ממחיר החפץ את דמי השימוש בו ולהחזיר רק את היתרה, כי אם הוא לא יקזז יצא שהקונה נתן כסף למוכר וקיבל אותו בחזרה, ובזכות שכספו היה אצל המוכר הוא השתמש בחפץ, וזו כהלוואה בריבית.

לשמור ולעשות

חיוניו של ז"צ

אם הבנים שמחה

החווים הפסקה אסיים לאושר רבתי מהחומר וצבור שמורה נצחונות חן פיזר. לא היה פשוט, אבל זכרתי אכן אני הולך והייג ממקד מטרם. ביקשתי מהי שיעזור לי, והוא זכר. בסוף כל המסע המפרכך חמדתי בחדר של אמא. באגרי אהדיז אר שבתי נדר אני לא חלשה אר זר יגר, אבל מה שלמארגי היה: "ארג נראית למורה!" "מזל טוב, יש לך אה חדש", היא חייכה בהייפול. "איך ארג מרגישה?" "שאלתי." "ברוך הי, מגאולשלים. הדידה פיגה קצת קשה". "אבל זר שווא אר זר", אמרתי. "בוודאי, יש פה חיים חדשים! ככה זר, דברים שווים מדינים במאמץ ולפעמים גם בקושי, אבל פה שווים אר חבוי הדידה! גם הפצחפה בבגלוג באר אך במאמץ, אר...?" "ואם חזר כמה דברים בדרך.

פגאום אני מקבל ס.מ.ס: "זכר שלשבוך יש יום הולדת לשב"צ? כרגע משפח חן זר?" "האמא שלא היה אי מושל חן מה אכאב. אבל זכשיו קיבולתי רחין. שלא פיגרי מקבל אר לא פיגרי מגאמץ ארליז ארפ.

"חיובי", השבתי. כשלאחר אישיבה אכאב. אידה קשורה איים הולדת נכון?

אביה החווים... נגרה אי מר' אכאב, וגם זכרה אי אקבל יגר בשלווא אר החוק שלא ידתי. בזכרתי פקשרתי אלמא ארליניניגי בשלומה, וסיפתי אר שפגלוג ברוך פי פיגה טרפה. אמרתי אר שלמחרת בזכרתי פי, אבל אר בקר. למחרת בזכרתי פי, השלמתי אר פימאד ויצאג אר בקר. השיחורים הפודדים שליו אי באלא יום פי ברי-ויגה. לא היה אי מושל מה אני חלשה שלבוך זר השב"צ, אבל מנסיון ידתי שפי נאג רחיונות. כל שלבוך מחדש. ארלימים יגר בקול ארלימים הפחוג אבל לא יצא לבי"צ זר יומן ריק. כשיחיל הפמן, זר יבאל. בזכרתי ארפגלגלני.

סולוקה. חגיכרנסיה. האמא שלא ארליסק אי כל כך אנסוך זר אלם, אבל אי אפשר לא אר בקר אר אמא ארלינסנייק. פגיבשתי בנחמה זר שלחיל ארליבוס, והוא לא זכר. אחרי חצי שלף הלחיל זר ארדה. היה זמום, אבל ארפחול זכר. חילי. לא היו מקומות פנוים, אר חמדתי. ברמח בהייפול שוי זר היה טוב. ככה יכאלי ארמאד בזי ארירדם חן פמושלם... וגם חרדפתי שחייזים שנסח איגי ילבו. במושלם איז ישבה מישיה לא דגיה, אר הפגלובתי חרדיונות זר לא זכר לזמרי, אר פקשרתי חרד פנימה ארפגלגלני ארמאד.

הפסקתי ארפקדם פרהב בנסיה, וזר שלחילי אביה

השבוך קיבולתי ארפון מזריה. פיא שלאל: "שמריה, אגה בא אביה החווים?" "מה קרה?" "אמא ידה! פלכים אר בקר ארליגי." "מזל טוב! מגי פיא ידה? הלידה?" "אוידידה הלידה, אר פוקר, אר אגה זר מליז?" "ינאפ אי שכן, לא יודע מגי. גרדה חן פפלורה".

באלא יום פיגה אי בגלוג, ארכאל זמום זכשיו זר פפגלויג שנגלוגו ואלפיו אר פגחתי ארליב חן מה אכאב שלבוך ארליב... אר צריך ארצוא אר זמן. אזוי אקח איגי ספר אביה החווים. ואוי, אני ארפיו אר יודע באיזר ביר חווים פיא, לא שלאלי אר צוריה.

פרימתי ארפון ארפא. פוא לא היה זמן. סימסי או מזל טוב ושלאי רוצה ארבר איגי כשיפיה ארלי. בינגייס זכרתי ארבר פסיכום. יש לי פיום בגלוג ארלי זמה - אר אני צריך ארנסוך, אני צריך ארפסיק ארמאד יגר פה. ארפא חרז אזי אחרי לא ררה זמן. פוא סיפר אי שלמא מרגישה ברוך פי טוב, וגם פוא חרדל, אר נמציאים בסולוקה. יש לי בגלוג פיום, אזוי ארלי חרתי, אמרתי. ארפא פגלניני במה פפגלוג ארמה אני מרגיש מוכן, ומרתי איגי דיל אלמא. פוא אמר שלחשיו פיא ישנה. פפגלוג פיגה ברוך פי טרפה. פידידה פמלמח נ"גבאל

בצאוי אקראג

קורא קבוע ל סולת לבנון

תייר תמים

במקום להילחם ברע, אפשר פשוט לתפוס לו את המקומות הפנויים בלב...

בפרשה המרגלים הולכים לתור את הארץ ונופלים. הזוהר הקדוש מספר למה: במדבר הם היו נשיאים, והם ידעו שבארץ ישראל הם כבר לא יהיו. לכן הם ניסו למצוא נתונים שיטרפו את התכנית האלוקית להיכנס לארץ, ומצאו. במקום לזכות לחיות בארץ הקודש במעמד פשוט, התרים את הארץ מתו במדבר כנשיאים. אבל התיורים הבעייתיים לא עזבו אותנו. האדם תר אחרי הלב והעיניים - העין רואה, הלב חומד, והגוף פועל. כדי לעזור לאדם לפתור את הבעיה, בסוף הפרשה צצה מצוות ציטית: העיניים רואות את הפתילים, הלב זוכר את המצוות, "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם". התורה מכוונת אותנו לנסוע בכביש העוקף - במקום לראות, להתאוות ואז לנסות לבלום, פותרים את הבעיה עוד לפני שנוצרה, ופועלים כדי פשוט לא להביט. אבל שמתם לב לסדר בפסוק! קודם תרים אחר הלב, ורק אחר כך אחר העין! ההבטה היא שלב ב' בסיפור, לפניו יש שלב שמתניע את התהליך בעומק הסמוי מן העין...

העיניים מחפשות מה שהלב מבקש. מה שלא מעניין אותנו מבפנים, לא נחפש אחריו בחוץ. במקום לנסות לכפות את עצמנו להשפיל את המבט, אפשר להצליח לרומם את הלב הבורע. איך? לאחוז במעשים ולמשוך אותו אחריהם: "וזכרתם את כל מצוות ה', ועשיתם אותם - ולא תתורו!" זה לא רק ציווי. זו גם בשורה. המעשים משפיעים מבחוץ פנימה בהיזון חוזר ומשנים משהו בלב. עשיית מצוות ה' קושרת אותנו אליו, משרה עלינו את קדושתו ומנתבת אותנו למסלול הטוב, השמח והחי של החיים. וכשהלב מתיישר ומבריא, הוא כבר לא רוצה עיוותים וקלקולים חולניים. מי יחפש לגנוב אחרי שקיבל עבודה והצליח גם להכניס כסף לבנק וגם לא לברוח מהמשטרה ומהמצפון?

מי שטעם את טעם החיים, יותר לא יחפש מוות מתוק. מי שראה פעם בחיים אור, יודע כבר לקרוא לחושך בשם. היצר עדיין ינסה למשוך אותו, אבל הוא לא ילך מעצמו לחפש את היצר וצרותיו. וזה כבר סיפור אחר לגמרי. היצר הרע יודע שכשניכנס למקום האמיתי שלנו - משהו בשלטון שלו יתערער. אמנם גם הוא עצמו יזכה להיכנס למקום גבוה, אבל לא כמושל. והוא מנסה בכח להסיט אותנו מהיעד של חיינו לכל כיוון אחר. העיקר להישאר במדבר עתיר החול. שלא נדרוך בארץ הקודש. חוטי הלבן והתכלת המשתלשלים מהבגד מזכירים לנו שהנשמות הטהורות שלנו מגיעות מתחת לכסא הכבוד, ויש להן תכלית שמגיעה הכי למעלה - להשרות פה קדושה. וכשמבינים שזה סיפור חיינו, לא רוצים להקשיב למרגל שבתוכנו.

לאחר ברכת המינים באה ברכת הצדיקים. "סור מרע ועשה טוב" - קודם מכריזים את הרע, ואז מחזקים את הטוב. אבל מה באמת העניין? למה צריך קודם להכריז את הרע? מה היה קורה אילו ה' היה מביא טובה וברכה לצדיקים כאשר הרשעים נמצאים איתם במלוא תוקפם וחוזקם, ורק אחר כך פוגע ומכריז את הרשעים?

הרשעים היו מנסים להשתלט לפני זה על מה שהצדיקים קיבלו: באמת יכול להיות. בתוך הנפש אפשר לראות את זה. לפעמים אני עושה מעשה טוב ומרגיש טוב עם עצמי, ולפעמים התחושה הזו גורמת לי להתגאות. החלק הרע השתמש בסיפוק של החלק הטוב. במישור העולמי, שפע כלכלי יכול לשמש לפיתוח כלי נשק. אפשר להסביר את סדר הברכות גם מכיוון אחר: על ידי כריזת הרע הטוב מתעצם. מתברר לכולם שבאמת ה' מנהל את הכל, וממילא כל מחנה הטוב מתחזק.

וכשהרע מרים ראש? באמת זה חילול השם. לאנשים נראה כאילו אין לה יכולת חס ושלום. אבל גם זה רק שלב בדרך. בסופו של יום ייצא קידוש השם גדול יותר מכל הסיפור: הרע ינוצח, ויתברר שכל מה שהוא התעצם ושגשג, היה רק שלב בדרך לנבילתו, עליה לצורך צניחה חופשית.

לכן אולי חתימת הברכה היא "משען ומבטח לצדיקים". לא מדובר על זה שה' עוזר לצדיקים אלא על זה שהצדיקים בוטחים בו ונשענים עליו. אולי מדובר על השלב שבו המציאות עדיין לא פשוטה, והצדיקים צריכים לבטוח בה' למרות שבעיניים נראה אחרת.

יפה. יכול להיות שהטוב - שיגיע! - לא יגיע במהרה, כך שבסיבוב הנוכחי הם כביכול יפסידו. לה' יש שיקולים רבים, עמוקים ורחבים. בכל מקרה אנו מצידנו מבקשים שתקוות הצדיקים מה' לא תיכזב, ושהם ייענו בטוב גלוי ולא יתביישו בכך שהם בטחו בה' והכריזו על אמונתם בו. וברוך ה' כיום ניתן לראות את זה: עם ישראל, שהסתובב בגלות כעם הבזוי והנרדף בעולם, החזיק באמונתו למרות כל הקשיים והצרות, במקום לבחור להפנות עורף ולפנות לנוחות. הם ידעו והאמינו שכל נבואות הנחמה והגאולה יתממשו במלואן, למרות שהמציאות הראתה בדיוק את ההיפך מזה. כשהגיע הזמן, האמונה הפכה לאמת, למציאות ממשית. עם ישראל נמצא במקום מאוד גבוה בדירוג העולמי מבחינת ההערכה (גם אם עדיין לא מבחינת האהבה, שגם היא יבוא). כולם יודעים שיש משהו מיוחד בעם של ה'.

שעת סיפור

מיד אחרי חג הפסח, האמורא רב אידי היה יוצא לדרך. שלושה חודשים הוא היה הולך עד שהגיע לבית המדרש. יום שלם של לימוד הוא היה יושב ולומד, ויום אחר כך יצא שוב לדרך. שלושה חודשים הוא היה חוזר הביתה, לשמח את אשתו בחג הסוכות. לא פשוט להיות כל השנה על הרגליים, אבל זה מה שהוא יכול. יום בשנה הוא לומד בבית המדרש. היה יכול יותר, היה לומד יותר. הלומדים בישיבה היו קוראים לו "תלמיד ישיבה של יום אחד". הצטער. אמר לו ר' יוחנן: "בבקשה ממך, אל תעניש אותם". יצא ר' יוחנן לבית המדרש ודרש: "כל העוסק בתורה אפילו יום אחד בשנה, מעלה עליו הכתוב כאילו עסק כל השנה כולה". (ע"פ גמרא חגיגה ה, ב)

לע"נ ר' ישראל בן קלמן קלונימוס ז"ל
לע"נ ר' ישראל בן אברהם צבי ז"ל
לע"נ הרב משה לוי זצ"ל
לזכות כל עם ישראל

המשב"צת:
כתיבה ועריכה: חיים ברנסון.
עיצוב גרפי:
עיסור - סטודיו לעיצוב גרפי.
איורים: אריאל חצרוני.
תודה לצביאלי סקולניק.
falmarooo@gmail.com

הקב"ה אוהב כל יהודי
כמו בן יחיד שנולד לאדם לזקונו.
(בשם הבעש"ט)

מוצאי שב"צ

